

POROČILO O DELU DRUŠTVA GENERAL RUDOLF MAISTER KRANJ V LETU 2023

Temeljna vsebinska usmeritev Društva general Rudolf Maister Kranj (v nadaljevanju: društvo) od ustanovitve dalje je razvijati in krepiti domoljubno zavest med občani, predvsem pa med učitelji in mladimi v šolah, in jo povezovati s spominom na generala Maistra in na prostovoljce-borce za severno mejo.

Upravni odbor (v nadaljevanju: UO) je imel v letu 2023 za izvedbo posameznih načrtovanih nalog iz sprejetega programa dela pet sej.

2. seja UO društva je bila skupna seja z Nadzornim odborom društva (v nadaljevanju: NO) 11. januarja. Na njej smo obravnavali in sprejeli predlog programa dela društva za leto 2023, določili delegacijo za udeležbo na volilni skupščini Zveze društev general Maister (v nadaljevanju: ZDGM), določili datum in kraj letne skupščine, obravnavali poročilo o stanju članstva v društvu, se seznanili s prenovo in dopolnitvami spletnne strani društva, predlagali komisiji za podeljevanje priznanj ZDGM, da se Zlati znak ZDGM podeli mag. Janezu Tavčarju in dr. Iztoku Puriču, obravnavali finančno poslovanje društva v preteklem letu in stanje na TRR in v blagajni ter zadolžili računovodkinjo da pripravi poročilo za obravnavo in sprejem na letni skupščini.

28. januarja so nas ZB za vrednote NOB Kranj, KO ZB za vrednote NOB Šenčur in KO ZB za vrednote NOB Visoko povabili na spominsko slovesnost ob 79. obletnici streljanja 40 talcev pri spomeniku talcev v Šenčurju.

3. seja UO društva je bila sklicana dopisno po e-pošti in po telefonu od 15. do 18. februarja. Vsi člani UO smo 15. in 16. februarja soglasno sprejeli predloge, da se za predsednico ZDGM evidentira Lučko Šerbec Lazarev, za generalnega sekretarja ZDGM Rudolfa Pfajfarja, za zakladnika ZDGM člana našega društva Vinka Oreharja in za člana nadzornega odbora ZDGM člana našega društva mag. Janeza Tavčarja.

16. marca je UO sklical letno skupščino društva, ki je bila v v Hotelu Elegans na Brdu. Skupščina je obravnavala in sprejela poročilo o delu društva v letu 2022, poročilo o finančnem poslovanju društva v letu 2022, poročilo o ugotovitvah NO o poslovanju v letu 2022, program dela društva za leto 2023 in finančni načrt za leto 2023. Vsa gradiva so bila članom društva poslana skupaj z vabilom za sejo, NO pa je o svojih ugotovitvah poročal pisno in ustno na skupščini. Letne skupščine se je udeležilo 29 članov društva in dva gosta – predsednica ZDGM Lučka Šerbec Lazarev in generalni sekretar ZDGM, ki sta pred začetkom skupščine podelila zlata znaka ZDGM mag. Janezu Tavčarju in dr. Iztoku Puriču.

24. marca je novinar in naš član Jože Košnjek v časopisu Gorenjski glas objavil članek z naslovom »Negujejo spomin na generala Rudolfa Maistra«, v katerem je bralce seznanil s podelitvijo zlatih znakov ZDGM mag. Janezu Tavčarju in dr. Iztoku Puriču na letni skupščini društva in z načrtovanimi aktivnostmi v bodoče.

25. marca je bila v Velenju volilna skupščina ZDGM. Po sklepu UO je na njej sodelovala in v skladu z našim evidentiranjem na tretji seji UO glasovala delegacija društva v sestavi Jože Kavčič, Anton Stritih in Roman Nahtigal.

Od 11. do 25. aprila smo v Osnovni šoli Naklo na pobudo učiteljice zgodovine postavili razstavo "Boji za severno slovensko mejo in general Rudolf Maister". Janez Kavar je za učence devetih razredov tudi pripravil predavanje o bojih za severno mejo na Karavankah. Za učence devetih razredov je učiteljica zgodovine pripravila tudi delovne liste o generalu Rudolfu Maistru in bojih za severno mejo, ki so jih morali devetošolci izpolniti s podrobnim ogledom razstave.

6. junija smo sodelovali na 1. seji UO ZDGM v Slovenski Bistrici, na kateri smo se seznanili s sklepi 18. volilne skupščine ZDGM, obravnavali sofinanciranje ZDGM in društva ter realizacijo nalog v prvem polletju, obravnavali naloge v drugem polletju, obravnavali Maistrovo leto 024, se seznanili z Navodilom za razvitje in uporabo veteranskega praporja in nošenja svečanega oblačila društva general Maister in Franjo Malgaj z dne 15.11.2017 ter obravnavali priprave na izdajo prve številke Maistrovega glasu.

Za 1. številko glasila ZDGM Maistrov glas v letu 2023, ki je izšla 14. junija, je predsednik društva pripravil fotografije in tekst za enostranski članek z naslovom »Skupščina DGRM Kranj«, v katerem je poročal o letni skupščini društva in o podelitvi Zlatih znakov ZDGM. O razstavi in predavanju Janeza Kavarja v OŠ Naklo pa je pripravil fotografiji in tekst za enostranski članek z naslovom »O Rudolfu Maistru in bojih za severno mejo na OŠ Naklo«.

Delegacija društva v sestavi Nada Bogataj Kržan, Štefan Kadoič, Jože Zabret in Roman Nahtigal je 27. junija ob obletnici smrti Alfreda Lavriča položila lotorov venec na spominsko ploščo prostovoljcem - borcem za severno mejo in Alfredu Lavriču na Prešernovem gledališču Kranj na Glavnem trgu v Kranju.

4. seja UO društva je bila 29. junija za oceno izvajanja programa dela društva v prvem polletju, obravnavo načrtovanih nalog v drugem polletju, dogovor o izvedbi načrtovane strokovne ekskurzije in predavanja, seznanitev s stanjem članstva in plačili članarine, pregled prilivov in odlivov v prvem polletju ter za seznanitev z dopolnitvami vsebin na spletni strani društva.

17. julija smo v skladu z Merili za izračun sofinanciranja nevladnih organizacij v javnem interesu na področju vojnih veteranov poslali ZDGM poročilo o realizaciji programiranih nalog v prvem polletju 2023.

Ob obletnici Maistrove smrti smo 26. julija prižgali svečo in položili šopek pri spomeniku na Maistrovem trgu v Kranju.

Konec avgusta in v septembru so potekale organizacijske in vsebinske priprave na predavanje in strokovno ekskurzijo, ki smo ju poimenovali z delovnim naslovom »Jesenški trikotnik«. Predsednik društva in strokovni vodja ekskurzije Janez Kavar sta si ogledala vse predvidene delovne točke strokovne ekskurzije. 11. septembra smo vsem članom društva poslali vabilo za prijavo na strokovno ekskurzijo društva ter na predavanje o vsebini strokovne ekskurzije.

6. oktobra smo v DŠD Kranj za člane društva organizirali predavanje Janeza Kavarja z naslovom »Jesenški trikotnik«.

Načrtovano strokovno ekskurzijo članov društva z enakim naslovom in s strokovnim vodstvom Janeza Kavarja smo organizirali 14. oktobra. Na ekskurziji smo udeleženci obdelali naslednje delovne točke:

- Brezje pri Tržiču (spominska plošča na rojstni hiši dr. Janka Brejca),
- Radovljica (spominska plošča Rudolfu Badjuri in alpinski četi na radovljiški graščini na Linhartovem trgu),
- Bled (spomenik dr. Mihajlu Pupinu v Zaki),
- Jesenice (spominska plošča na pročelju železniške postaje v počastitev alpinske, ljubeljske in dobrovoljske Šefmanove čete ter jeseniškega in ljubeljskega odreda ter osrednji spomenik NOB na Jesenicah nasproti železniške postaje),
- Hrušica (portal slovensko-avstrijskega železniškega predora Karavanke),
- Kranjska Gora (spominska plošča na rojstni hiši nadporočnika Karla Šefmana),
- Podkoren (spominska plošča v počastitev dobrovoljske Šefmanove čete ter jeseniškega in ljubeljskega odreda) in
- Vrba na Koroškem (kamniti steber demarkacijske linije 1919).

Iz Vrbe na Koroškem smo se preko Ljubelja vrnili v Slovenijo. Tudi letos smo se ustavili pri spomeniku žrtvam koncentracijskega taborišča Ljubelj/Mauthausen in v njihov spomin prižgali svečo. Po ogledu spomenika smo se odpravili na druženje ob malici v Gostišču Karavla 297 na Ljubelju.

Novinar in naš član Jože Košnjek v časopisu Gorenjski glas objavil članek z naslovom »Po poteh Badjure in Šefmana«, v katerem je bralce seznanil s potekom in vsebino tokratne strokovne ekskurzije članov društva.

17. oktobra smo sodelovali na 2. seji UO ZDGM v Domžalah. Na njej smo pregledali delovanje ZDGM in društev v prvem polletju, obravnavali podelitev spominskih priznanj generala Rudolfa Maistra v letu 2023, obravnavali naloge v zadnjem četrtletju 2023 s poudarkom na slovesnosti ob državnem prazniku dan Rudolfa Maistra, obravnavali razpis MORS in aktivnosti v Maistrovem letu 2024, potrdili predloge delovne skupine UO za sofinanciranje skupnih aktivnosti (tudi našo strokovno ekskurzijo Jeseniški trikotnik v višini 392 evrov), sprejeli dopolnitev Smernic za sofinanciranje skupnih aktivnosti v ZDGM in se seznanili s potekom aktivnosti za izdajo Maistrovega glasu.

Od 17. do 27. oktobra smo v Osnovni šoli Šenčur postavili razstavo »Boji za severno slovensko mejo in general Rudolf Maister«. Za učence devetih razredov je učitelj zgodovine pripravil na našo pobudo tudi delovne liste o generalu Rudolfu Maistru in bojih za severno mejo. Delovne liste so morali devetošolci izpolniti s podrobnim ogledom razstave. Za štiri učence, ki so najboljše izpolnili delovne liste je društvo zagotovilo knjigo »Stražarji Karavank« in značke ZDGM. Janez Kavar je za učence devetih razredov pripravil tudi predavanje in jim v eni šolski uri predstavil boje za severno mejo na Karavanke.

5. seja UO društva je bila 3. novembra za obravnavo izvajanja programa dela društva do konca leta, pregled tekočega stanja sredstev ter prilivov in odlivov do 1. novembra, obravnavo in potrditev predloga programa dela društva za leto 2024, dogovor o govorniku in o izvedbi proslave ob državnem prazniku dan Rudolfa Maistra, predlog za podelitev priznanj ZDGM v letu 2024, pregled stanja članstva in za seznanitev z urejanjem vsebin na spletni strani društva.

V program dela za letošnje leto smo nameravali obnoviti napis na spominskem obeležju borcem za severno mejo in Alfredu Lavriču na Prešernovem gledališču v Kranju. Prešernovo gledališče nam je dalo pisno soglasje za obnovo. Po razgovoru na Zavodu za varstvo kulturne dediščine OE Kranj, pa smo ugotovili, da je lastnik stavbe in skrbnik spominske plošče Mestna občina Kranj, zato smo od te namere odstopili. Spominsko ploščo bi bilo potrebno očistiti, sam tekst na spominski plošči pa je težko berljiv (in z dvema slovničnima napakama), zato bi ga bilo potrebno obnoviti. Mestni občini Kranj smo zato 6. novembra dali pisno pobudo, da naroči potrebna vzdrževalna dela na tej spominski plošči v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in s kulturnovarstvenim soglasjem.

14. novembra smo se na povabilo Združenja vojaških gornikov Slovenije udeležili polaganja lotorovega venca na spominsko ploščo Ljubeljski skupini borcev za severno mejo na Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Tržiču.

17. novembra smo se na povabilo Območnega združenja VVS Zgornja Gorenjska udeležili polaganja lotorovega venca na spominsko ploščo Rudolfu Badjuri in prostovoljcem ter slovesnosti ob državnem prazniku dan Rudolfa Maistra pred graščino na Linhartovem trgu v Radovljici. Slavnostni govornik je bil generalni sekretar ZDGM Rudolf Pfajfar, v kulturnem programu pa je sodeloval Veteranski pevski zbor.

V sodelovanju z Mestno občino Kranj in Gimnazijo Kranj smo 23. novembra ob državnem prazniku dan Rudolfa Maistra organizirali proslavo pri spomeniku na Maistrovem trgu. Podžupan MO Kranj in podpredsednik društva sta na začetku na Maistrov kip položila lotorov venec. Slavnostni govornik je bil predsednik društva. Vodenje proslave in kulturni program so pripravili dijaki in učitelji Gimnazije Kranj.

Udeležba na proslavi je vsako leto boljša. Letos se je prvič proslave udeležila tudi delegacija učencev iz osnovne šole (OŠ Orehek), kar je naletelo na odobravanje udeležencev proslave. Vabilo na proslavo so sicer lani in letos prejele vse osnovne in srednje šole v bivši kranjski občini. Ravnatelju OŠ Orehek se je predsednik osebno zahvalil za udeležbo.

Konec oktobra smo pripravili Seznam spominskih obeležij povezanih z boji za severno mejo med Kranjem in Podkorenom s fotografijami.

Prvoten seznam smo dopolnili konec novembra, ker smo naknadno ugotovili obstoj še treh spominskih obeležij. Dopoljeni seznam obsega trinajst spominskih obeležij, od katerih jih je osem na seznamih enot kulturne dediščine posameznih občin.

28. novembra smo ZDGM poslali letno poročilo o realizaciji programa dela, v katerem smo ji poročali, da iz sprejetega programa ne bo realizirana le načrtovana obnova spominskega obeležja prostovoljcem borcem za severno mejo iz Kranja in okolice ter Alfredu Lavriču na Prešernovem gledališču Kranj.

6. decembra smo sodelovali na 3. seji UO ZDGM, ki je bila v Jamarskem domu na Gorjušah. Pregledali smo delovanje ZDGM in društev od zadnje seje, obravnavali predvidene aktivnosti v Maistrovem letu 2024, sprejeli sklep o razpisu za priznanja ZDGM v letu 2024, sprejeli sklep o sofinanciranju društev v letu 2024, potrdili predloge delovne skupine za sofinanciranje skupnih aktivnosti in obravnavali izdajo 2. številke Maistrovega glasu v letu 2023.

Za 2. številko glasila ZDGM v letu 2023, ki je izšla 19. decembra, je predsednik društva pripravil fotografije in tekst za tritranski članek z naslovom »Predavanje in strokovna ekskurzija Jeseniški trikotnik«, v katerem je poročal o predavanju članom društva in o delovnih točkah na tej ekskurziji. O razstavi in o predavanju Janeza Kavarja v OŠ Šenčur je pripravil fotografije in tekst za enostranski članek z naslovom »Razstava o Rudolfu Maistru in bojih za severno mejo na OŠ Šenčur«.

6. seja UO društva je potekala dopisno od 25. do 27. decembra. Na njej smo soglasno potrdili predlog, da se v skladu s pravilnikom in razpisom Komisiji za vodenje postopkov za podeljevanje priznanj ZDGM predлага, da se zlato plaketo ZDGM podeli Gimnaziji Kranj, ker od ustanovitve društva v Kranju od leta 2014 sodeluje pri organizaciji proslav ob državnem prazniku dan Rudolfa Maistra in se jih udeležuje, ker njeni učitelji in dijaki za proslavo vsako leto pripravijo in izvedejo kulturni program, ker je od šolskega leta 2008/2009 do 2019/2020 sodelovala na tekmovanjih in organizirala tekmovanje dijakov udeleženih srednjih šol v poznavanju življenja Rudolfa Maistra in ker je leta 2020 kot prva šola na Gorenjskem na pobudo DGRM Kranj postavila razstavo o Rudolfu Maistru in o bojih za severno mejo. Na pobudo podpredsednika društva je bilo tudi sklenjeno, da se Gimnaziji Kranj za dolgoletno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi proslav ob državnem prazniku dan Rudolfa Maistra kot znak pozornosti plača tudi 500 evrov.

Predloga za zlati znak in zlato plaketo ZDGM, ki sta bila sprejeta na 5. in 6. seji UO društva, smo na predpisanem obrazcu in z utemeljitvijo poslali Komisiji za vodenje postopkov za podeljevanje priznanj ZDGM.

Preko celega leta je skrbnica dopolnjevala spletno strani društva na naslovu www.dgrm-kranj.si, za Maistrovo leto 2024 pa bodo oblikovno, strukturno in vsebinsko popolnoma prenovljene in dopolnjene.

Tudi v programu dela društva za preteklo leto smo se obvezali povabiti posameznike, da se vključijo v društvo, da bi članstvo postopoma pomladili in še povečali. Pred letno skupščino leta 2022 je bilo v društvu 28 članov društva, pred lansko letno skupščino pa 43. 2 člana društva sta leta 2022 umrla. Preko celega leta 2022 je bilo v društvo sprejetih 12, leta 2023 pa 8 novih članov. Pred skupščino 2024 je tako trenutno 46 članov društva ali 64,28% več kot pred letno skupščino leta 2022.

Preko celega leta smo člane društva s SMS ali po e-pošti informirali s potekom posameznih aktivnosti ter jih obveščali o novih objavah na spletni strani društva.

Vsi člani društva prejemajo glasilo ZDGM Maistrov glas. Če sta na enem naslovu dva člana društva, prejemata en izvod glasila.

V letu 2023 smo realizirali v programu načrtovane naloge razen že omenjene obnovitve spominske plošče na Prešernovem gledališču v Kranju.

Kot dodatno nalogu smo na pobudo ZDGM izdelali Seznam spominskih obeležij povezanih z boji za severno mejo med Kranjem in Podkorenom s fotografijami.

Kranj, dne 7. 2. 2024

UO DGRM Kranj